

22 januari 1944 / 24 juni 2015

In Memoriam : Jan Aikens

Op voorstel van Findinet samengesteld door Jan Schrijver m.m.v.
Willem Vreeswijk, Ciske Aikens, Hans van Ommen e.a.

Jan Aikens: zijn eerste en laatste cv

Jan heeft nooit een cv hoeven maken. Hij is altijd overal ingerold, zoals de persen vele jaren onder zijn bezielende leiding zouden rollen, zoals daarna vele jaren de gewaardeerde woorden uit zijn pen zouden rollen. Daarom maken wij zijn cv voor hem, nu je zou kunnen zeggen dat het eigenlijk niet meer hoeft. Maar het hoeft wel, omdat wij willen duiden wat hij heeft betekend en wat voor gat hij achterlaat. Hij is blijven schrijven tot enige dagen geleden.

En JAN had volgens zijn eigen zeggen nog wel twaalf boeken in zijn hoofd. Hier dan zijn cv, in begrijpelijke taal, want dat vond Jan belangrijk. Moeilijke dingen, voor andere mensen makkelijk maken.

Jan studeerde enige tijd rechten. Hij maakte de studie niet af, maar deed er wél wat mee. Bij SRK begonnen - toen een schaderegelingskantoor in opbouwfase - en zo kwam hij terecht in de verzekeringsbranche. Daar kon men zijn opgedane juridische kennis, maar vooral ook zijn praktische aanpak goed gebruiken. Jan was er de vliegende keep en de ondernemende motor. Zijn juridische kennis en soepele omgang met mensen was goed bruikbaar in de politiek. Hij was ruim tien jaar gemeenteraadslid van D'66 in Voorschoten.

Daarnaast had zijn toenmalige schoonvader een stencilbedrijf dat toe was aan de volgende generatie techniek en management. Omdat Jan nu eenmaal “slecht” tegen bazen kon nam hij het stencilbedrijf over. Hij haalde een relatie uit de verzekeringsbranche als klant binnen. Dat was de roemruchte hoofdredacteur / eigenaar van Het Verzekeringsblad, Ton van Rooijen ofwel ALAM. Het Verzekeringsblad, minstens zo goed bekend onder de afkorting ‘Het VB’, zou de rode draad in de rest van zijn werkzame leven vormen. Het VB groeide voorspoedig en zijn drukkerij, Sigma BV, groeide voorspoedig mee. Naast dit blad en andere bladen, zoals PensioenAdvies, werden er ook boeken voor de verzekeringsbranche gedrukt, zoals de branchebestseller aller tijden, de INFO-Pocket.

Met het woord ‘drukken’ krijgt Jan te weinig eer voor zijn werk. Hij was - vóórdát dat woord eigenlijk bestond - de content manager voor alles wat uit de koker kwam van ALAM. Hoe onleesbaar hij de kopij voor de commentaren in het VB - veelal handgeschreven - ook aangeleverd kreeg : Jan wist er zinnige teksten van te maken. Als de tienduizend betalende abonnees tweewekelijks Het VB in de bus kregen, een keurig uitziend blad, had geen lezer enig vermoeden wat voor knip-en-plakwerk Jan enkele dagen daarvoor in de brievenbus van zijn drukkerij in Zoetermeer had aangetroffen.

ALAM verkocht zijn uitgaven aan Kluwer en bleef zelf aan als hoofdredacteur. Het waren de jaren van schaalvergroting voor uitgevers en voor drukkerijen. Sigma verhuisde en groeide verder, moest verder groeien. Kocht steeds grotere persen, die meer konden. Jan was er trots op. Bij Sigma rook het altijd naar papier en inkt. Er waren computers gekomen en er werd digitaal opgemaakt. Steeds vaker werd het gebruikelijk dat kopij op diskettes werd aangeleverd. Internet kwam, we gingen e-mailen. Maar de stroom handgeschreven kopij vanuit de VB-redactie bereikte Jan per fax. Jan klaagde niet, die buffelde verder. Aan ‘dubbelwerk’ geen gebrek.

Jan groeide nog verder. Hij kocht een Leidse zetterij, die in personeelsaantallen groter was dan Sigma en die zettters in alle talen had. Russisch, Hebreeuws en zo meer. Jan had als ondernemer durf. De opdrachtenstroom voor het gespecialiseerde zetwerk droogde echter op. Tegen de buitenlandse prijzen viel niet te concurreren. De schaalvergroting in de drukwereld temperde niet, die ging almaar sneller en sneller. Heel veel drukkerijen vielen om. Ook drukkerij Sigma moest op een gegeven moment de handdoek in de ring gooien.

Jan was niet bij de pakken neer gaan zitten, daar was hij de man niet naar. Jan zei : “Dan ga ik ‘drukken’ zonder papier en inkt”. Dus volgde hij een cursus website-ontwikkeling. Ondertussen begreep de nieuwe state-of-the-art drukker van Het VB helemaal niets van de archaische werkwijze van de redactie. Nog altijd die handgeschreven teksten. Met schaar en lijm gefabriceerd artwork. Deadlines die nooit gehaald werden. Dus Jan werd als free Lancer aangetrokken om daar enkele dagen per week als intermediair te fungeren tussen redactie en drukker. Niet lang daarna zou ALAM vertrekken als hoofdredacteur.

De nieuwe hoofdredacteur, wijlen Kees de Kruijff, maakte maar wat graag gebruik van de intermediaire functie die Jan tussen redactie en drukker vervulde. De Kruijff kwam er al snel achter dat Jan veel meer was dan een drukker. Dat Jan kon schrijven en redigeren als de beste. Dat Jan materie kennis had van schade en leven. Dat hij een wandelende database was met branchekennis in het algemeen en kennis van de inhoud van vele jaargangen in het bijzonder. Jan kwam uiteindelijk in vaste dienst bij Kluwer. Het betekende ook zekerheid voor het gezin Aikens, dat Jan inmiddels gesticht had met zijn tweede vrouw, steun en toeverlaat Ciske.

Na het vertrek van De Kruijff, ging Jan samenwerken met de nieuwe hoofdredacteur Eckhardt Dulfer. Zij zouden een tweekoppige hoofdredactie gaan vormen. Inmiddels was de VB-redactie van Den Haag naar Deventer verhuisd en Jan verhuisde vanuit de Haagse regio naar het diepe zuiden van Noord-Brabant. Eerst naar Budel, daarna naar Soerendonk. Typierend voor Jan: hij tufte vele jaren lang zonder morren enkele keren per week op en neer tussen Deventer en zijn woonplaats.

Je hoorde Jan niet klagen. Maar waar hij de tijd vandaan haalde, begreep niemand. Op een gegeven moment kwam PensioenAdvies erbij, de Verzekeringsbrancedag die mede door zijn inbreng weer tot bloei werd gebracht, private- label-edities van Kluwer en bovendien actief lid van PIA, de Presse Internationale des Assurances. En dan ook nog allerlei activiteiten buiten Kluwer om, zoals de opzet van de website Findinet.nl waarop Jan niet alleen zijn artikelen publiceerde, maar waarop hij op inzichtelijke wijze verzekeringswetenschappelijke zaken in kaart bracht.

Jan heeft Findinet kort voor zijn overlijden overgedragen aan Hans van Ommen. Hans heeft het voornemen om www.Findinet.nl een nieuwe toekomst te bieden, zodat deze verzekeringsbibliotheek beschikbaar zal blijven.

Jan was ook een zorgzaam vader en grootvader en echtgenoot en als randstedeling volop meedraaiend en geaccepteerd in de Brabantse dorpsgemeenschap. Jan Aikens werd 71 jaar en laat een vrouw, kinderen en kleinkinderen achter.

Jan was een bijzonder geletterd man en zijn kennis en scherpzinnigheid zal node gemist worden.